

Educație politică și cultură socialistă

Viața teatrală din patria noastră reințepe sub semnul unui eveniment care concentrează interesul tuturor slujitorilor scenei: punerea în dezbatere largă democratică a documentului, de o excepțională însemnatate pentru viața politică și ideologică a întregului popor, care este Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii sociale, în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative, program elaborat de Comisia ideologică a C.C. al P.C.R., sub conducerea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Admirabilă sinteză a gindirii teoretice și a practicii partidului nostru, exemplu de elaborare, în linii clare, a strategiei și tacticii de înaintare pe drumul construcției victorioase a societății sociale multilateral dezvoltate. Programul reflectă preocuparea permanentă, susținută, pe care partidul nostru, secretarul său general, o acordă activității ideologice, politice și cultural-educative din patria noastră.

Se regăsește, în paginile Programului, în termeni concreți de o mare limpezime, ideile orientative cuprinse în documentele Congresului al XI-lea al partidului, în magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la întâiul Congres al educației politice și al culturii sociale, idei privind: îmbunătățirea organizării și conducerii unitare a activității politico-ideologice și cultural-educative; organizarea învățământului politico-ideologic; pregătirea practică și educarea patriotică, revoluționară, socialistă, a tineretului; îmbunătățirea activității mijloacelor de informare în masă și a modalităților de răspândire a cunoștințelor științifice și tehnice; îmbunătățirea activității Academiei de științe sociale și politice, a altor instituții educative; precum și îmbunătățirea activităților menite să ducă la o mai bună cunoaștere a României peste hotare, la promovarea statornică a prieteniei cu alte popoare.

Fiecare slujitor al scenei se apleacă asupra acestui document decis să-și supună conștiința unui examen critic sever, să-și mobilizeze forțele, întreaga capacitate creațoare, pentru a contribui la traducerea în viață a acestui insuflareitor Program.

De loc întimplător, dimpotrivă, supuse celor mai riguroase principii ale gindirii științifice, ideile privitoare la ridicarea la un nivel superior a activității în domeniul culturii și artei — capitol cu semnificație deosebită pentru făuritorii de bunuri spirituale — vizează, în primul rînd, „ridicarea nivelului politic, ideologic, etic și estetic al creatorilor“.

Documentul supus dezbaterei publice trasează, cu deosebit simț al perspectivei, sarcini concrete privind formarea creatorilor din domeniul culturii și artei, în legătura lor directă cu viața social-politică a țării, definirea profilului lor politic, etic și cetățenește, în funcție de participarea activă la edificarea societății sociale multilateral dezvoltate. În acest sens, trebuie subliniat rolul ce revine Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale, în orientarea membrilor săi „către o participare căt mai largă și mai directă la activitatea formațiilor artistice amatoare în vederea ridicării nivelului interpretativ al acestora“. Este o datorie de conștiință a fiecărui artist profesionist — actor, regizor, scenograf — să se implice mai direct în procesul de elaborare a viitoarelor spectacole ale teatrelor populare, ca și ale celorlalte formații de amatori, contribuind, cu întreaga capacitate creațoare, la realizarea unor spectacole de înaltă ținută artistică și ideologică și, prin aceasta, la cîștigarea interesului unui număr cît mai mare de spectatori.

Vedem în acest îndemn nu numai perspectiva sprijinirii unei atât de larg cuprinzătoare mișcări artistice cum este arta interpretativă amatoare — atât de bogată și variată în formele ei de manifestare, de la brigăzile artistice și formațiile teatrale, la

formațiile de dansuri și ansamblurile folclorice — dar și reversul, legătura nemijlocită a artistului profesionist cu izvorul de apă vie al creației populare, cu forța viguroasă, niciodată secătuită, a fâsuritorilor de bunuri materiale, legătura fără de care artistul profesionist incetează să existe pe planul creației.

Reținem, ca pe o idee dintre cele mai prețioase, dintre cele mai fecunde, rolul ce revine A.T.M. în ridicarea nivelului ideologic și artistic al artei spectacolului teatral și muzical, prin inițierea unor spectacole cu creații originale în cadrul cărora vor fi organizate dezbatere, cu participarea criticiilor de specialitate și a judecătorului suprem — publicul. Dealtfel, mai mult ca pînă acum, mai cuprinzător decît am făcut-o și mai consecvent, sintem îndemnați, prin ideile cuprinse în Program, să căutăm opinia spectatorilor noștri, să supunem creația noastră examenului sever și drept al publicului.

Dezbaterii publice — această formă de exprimare larg democratică, care garantează dreapta orientare și adinea judecată — se prevăd a fi supuse, în perioada pregătirii stagiașilor teatrale și muzicale, repertoare. Știm, din experiență, că nu întotdeauna și nu peste tot repertoarele teatrelor noastre s-au arătat la înălțimea comandamentelor impuse de viață, că și-au făcut loc lucrări nesemnificative, că s-au reprezentat spectacole cenușii, fără vibrație, că s-au scăpat din vedere criteriile riguroase, exigențe, pe baza cărora se cercă a se întocmi un repertoriu de înaltă înținută artistică. Avem în față perspectivă apropiată a sărbătoririi unui eveniment de seamă în viața poporului nostru: Centenarul Independenței naționale. E clipa să ne supunem conștiința unui sever examen autocritic, să ne întrebăm dacă am făcut destul pentru a întimpina cum se cuvine această sărbătoare a României. Va trebui să facem totul pentru ca, la întîlnirea cu opinia publică, odată cu primele manifestări ale festivalului „Cîntare României”, teatrele noastre să se prezinte cu fruntea sus. O putem face numai mobilizând întreaga noastră capacitate creatoare, în vederea realizării îndemnurilor cuprinse în Program, de a acționa „pentru diversificarea spectacolelor artistice, promovindu-se pe o scară mai largă spectacolele la focuri istorice și în stațiuni turistice, spectacolele de poezie și cîntec revoluționar, în săli mari, de sport, în aer liber...”.

Studierea amănunțită a ideilor cuprinse în Program scoate în evidență mereu noi răspunderi care ne revin nouă, oamenilor de teatru. Va trebui să reflectăm îndelung și cu întreaga responsabilitate a conștiinței noastre la îndemnurile de a folosi cît mai judicios potențialul colectivelor teatrale, astfel că nici o energie să nu rămînă neutilizată, ca fiecare creator să fie angajat într-o activitate pe scena proprie, pe scenele caselor de cultură și cluburilor, în spectacolele televizate — al căror număr se cere sporit — sau alături de interpreții amatori. Va trebui să facem mai mult pentru ca cele mai valoroase piese românești să fie larg cunoscute peste hotare, pentru ca arta spectacolului românesc să fie reprezentată în străinătate cu ceea ce are ea mai semnificativ, mai reprezentativ pentru valoarea creației naționale.

Fără indoială, nouă, celor care slujim cu condeul teatrul românesc, sarcina cuprinsă în Program „de a transforma revista lunată „TEATRUL” într-o publicație săptămînală consacrată informării publicului și dezbatelor din domeniul artei spectacolului (teatru, muzică, televiziune)“ ne apare ca un insuflaretor îndemn la îmbunătățirea substanțială, radicală, a muncii noastre. Această măsură, decisivă pentru eficiența activității criticii teatrale, reprezintă traducerea în fapt a unei cerințe generale a publicului spectator, a oamenilor de teatru — aceea de a se asigura cădru organizațioric propice transpunerii în realitate a unor idei călăuzitoare pentru întreaga noastră activitate de viitor, idei vizînd activitatea criticii literar-artistice, căreia îi revine răspunderea „ridicării nivelului tratării ideologice, -de pe pozițiile filozofiei marxist-leniniste, a problemelor literaturii și artei“, astfel încît să contribuie, prin promovarea creației cu un înalt conținut educativ, militant, a operelor cu caracter patriotic, revoluționar, la realizarea epopeii naționale.

„T“